

Tegningsretningslinjer for naturskadeforsikring

Hva naturskadeforsikringen kan omfatte
og hvordan premien skal beregnes

Gjelder fra 1. januar 2019
Avløser regler av 1. januar 2016

Innholdsfortegnelse

1	Hva er Norsk Naturskadepool	side	3
1.1	Bakgrunn	side	3
1.2	Oppgjør og rapportering	side	3
2	Hva naturskadeforsikringen omfatter	side	3
3	Premieberegning	side	4
3.1	Premiegrunnlag	side	4
3.2	Premiesats for naturskadeforsikringen	side	4
3.3	Forsikringsprodukter som det ikke skal beregnes naturskadepremie av	side	4
4	Spesielle retningslinjer	side	4
4.1	Førsterisikodekninger	side	4
4.2	Kollektive innboforsikringer, gruppeforsikring og sumløse dekninger	side	5
4.3	Produkter omtalt som «innboprodukter med ubegrenset forsikringssum	side	5
4.4	Andre sumløse dekninger	side	5
4.5	Byggeforsikringer, prosjektforsikringer og entreprenørforsikringer	side	6
4.5.1	Bygge- og montasjeprojekt (enkeltprosjekt)	side	6
4.5.2	Entreprenørforsikringer, byggmesterforsikringer og lignende (årsforsikring)	side	6
4.6	Forsikring for PC, forbrukerelektronikk og salgs-/garantiforsikring for elektriske produkter	side	6
4.7	Forsikringsavtaler med deklarasjonsordning	side	6
4.8	Koassurans	side	6
4.9	Loss limit	side	7
5	Utforming av forsikringsbevis	side	7
6	Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool	side	7

Kap. 1 Hva er Norsk Naturskadepool

1.1 Bakgrunn

Ved endringer i naturskadeloven og forsikringsavtaleloven ble det i 1979 vedtatt å innføre alminnelig naturskadeforsikring i Norge med virkning fra 1. januar 1980. Fra 1. juli 1990 ble naturskadeforsikringsloven av 16. juni 1989 nr. 70 satt i kraft. Loven er senere ajourført med endringer senest 01.01.2018.

Naturskadeforsikringen administreres av Norsk Naturskadepool (NP). Det er utarbeidet en egen Instruks for Norsk Naturskadepool fastsatt ved kgl. resolusjon 21. desember 1979 med senere endringer fastsatt av Justisdepartementet.

Alle skadeforsikringsselskaper som dekker naturskade i Norge i henhold til naturskadeforsikringsloven § 1 jfr. § 4, skal være medlem av NP. Naturskadeforsikringen er obligatorisk i den forstand at den automatisk er knyttet til all brannforsikring på ting.

NP har som oppgave å være kontaktledd mellom medlemsselskapene og Statens naturskadeordning. Videre foretar NP kvartalsvis utlikning av naturskadeerstatningen mellom medlemsselskapene samt ivaretar reassuransedekningen for norsk naturskadeforsikring.

Tegningsretningslinjene og Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool for naturskadeforsikring er utarbeidet av Vilårsutvalget i NP for å få en så enhetlig håndtering som mulig av naturskaderisikoen i de enkelte medlemsselskapene. Håndbok i naturskadeforsikring utarbeidet av Skadeutvalget i NP inneholder nærmere regler om hva naturskadeforsikringen omfatter. Det vises spesielt til Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool som angir hva som kan utliknes i NP. Forsikringsselskapene kan ha videre dekningsområder enn hva som er angitt i vilkår for avregning, men erstatning etter slik utvidelse må selskapene bære selv. Tegningsretningslinjer, håndbok og Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool finnes på NP s hjemmeside: www.naturskade.no.

1.2 Oppgjør og rapportering

Hvert selskap gjør opp og utbetaler naturskadeerstatning til sine egne kunder.

Gjennom NP fordeles årets naturskader mellom medlemsselskapene i samme forhold som forholdet mellom selskapenes andel av den totale forsikringssum for brannforsikrede ting.

Utligningsgrunnlaget beregnes hvert år ved at medlemsselskapene rapporterer den totale forsikringssum for brannforsikrede ting pr. 1. juli.

Kap. 2. Hva naturskadeforsikringen omfatter

For forsikringsavtaler som omfatter naturskader gjelder bestemmelsene i lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989.

Naturskadeforsikringen er obligatorisk for alle ting som det er naturlig å brannforsikre og skal obligatorisk knyttes til et hvert forsikringsprodukt som inneholder risikoelementet brann, jfr. Lov om naturskadeforsikring.

Alle ting det ikke er naturlig å brannforsikre, må motsatt søkes forsikret ved forsikringsprodukter som ikke genererer utligning mot NP. Medlemsselskapene skal velge forsikringsformer som ivaretar denne avgrensningen, for ting som det ikke er naturlig å brannforsikre.

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.

For detaljerte vilkår henvises til gjeldende versjon av Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool kapittel 3.: Hva forsikringen omfatter.

Kap. 3 Premieberegning

3.1 Premiegrunnlag

Brudd på retningslinjene kan føre til at selskapet ikke får utliknet skaden i NP.

Det skal beregnes naturskadepremie av brannforsikringssummen for objekter/ting, dvs. vanligvis bygninger, maskiner, inventar, innbo, løsøre, varer og produksjonsdyr. Forsikringssommene for disse tingene inngår i utlikningsgrunnlaget. Det er ikke tillatt å velge annet premieberegningssgrunnlag for naturskadeforsikringen enn for brannforsikringen.

3.2 Premiesats for naturskadeforsikringen

Premiesatsen for naturskade er den som styret i NP til enhver tid har bestemt ifølge Instruks for Norsk Naturskadepool. Premien beregnes av premiegrunnlaget i henhold til reglene i tidligere avsnitt.

For øvrig gjelder følgende regler ved beregning av premien:

- Når minstepremie beregnes, kommer naturskadepremien i tillegg til denne. Naturskadepremien skal minst være kr. 1,-.
- Eventuell for mye innbetalt premie (ristorno) må fordeles på ordinær premie og naturskadepremie.
- For avtaler som sies opp og flyttes utenom hovedforfall skal for mye innbetalt premie tilbakebetales proratorisk.
- For forsikringer der flere selskaper har andeler (koassuransse etc.) er det hovedassurandøren som innkrever naturskadepremie og tar 100 % av forsikringssummen med i sitt utlikningsgrunnlag overfor NP. Se også Kap. 4.8.
- For forsikringer med Loss limit skal naturskadepremien ikke beregnes av Loss limit-beløpet, men av risikoens totale forsikringssum. Se også Kap. 4.9.

3.3 Forsikringsprodukter som det ikke skal beregnes naturskadepremie av, jfr. Lov om Naturskadeforsikring paragraf 1:

- Maskinforsikring uten branndekning
- Motorvognforsikring og forsikring for tilhenger til bil
- Lystbåtforsikring
- Reisegodsforsikring
- Transportforsikring
- Produkter som ikke inneholder branndekning

Kap. 4 Spesielle retningslinjer

4.1 Førsterisikoforsikringer

På grunn av bestemmelsen om en fast naturskadepremiesats for all brannforsikret risiko, er førsterisikoforsikringer i noen grad forsøkt anvendt som et middel til å redusere den obligatoriske naturskadepremien. Dette er ikke tillatt.

Det er ikke tillatt å tegne en førsterisikoforsikring gjeldende for flere objekter hvor forsikringssummen bare gir uttrykk for maksimalskaden på det største objektet som inngår i forsikringen f.eks. linjestrekk. I slike tilfeller skal det beregnes naturskadepremie av de samlede objektsverdier, og disse skal også inngå i NPs utlikningsgrunnlag.

Når bygningens reelle verdi ikke samsvarer med premiegrunnlaget som fremkommer med bakgrunn i retningslinjene fra Prosjektstyret for taks og indeks i Finans Norge, kan premieberegningen til NP skje på bakgrunn av førsterisiko/avtalt sum.

Eksempler på dette er:

- bygninger som ikke benyttes til opprinnelig formål, for eksempel driftsbygninger på nedlagt gårdsbruk og lignende

4.2 Kollektive innboforsikringer, gruppeforsikring og sumløse dekninger

Naturskadepremien fastsettes med utgangspunkt i gjennomsnittsverdien pr. medlem for den enkelte ordning. Det er en forutsetning at gjennomsnittsverdien pr. medlem er beregnet etter grundig analyse av totalporteføljen. For at naturskadepremien skal bli riktig, må gjennomsnittsverdien reguleres en gang i året med indeks for innbo og løvsøre. Styret i NP godkjenner årlig gjennomsnittsverdien for den enkelte ordning. I avregningsgrunnlaget med NP benyttes den årlige gjennomsnittsverdi multiplisert med antall medlemmer i ordningen.

4.3 Produkter omtalt som «innboprodukter med ubegrenset forsikringssum»

Det må beregnes individuell forsikringssum for innbo på hver enkelt polise – på lik linje som ordinære innboprodukter. Det er ikke anledning til å bruke en felles forsikringssum for slike innboprodukter. Det er denne summen som skal innrapporteres til NP som en del av brannforsikringsgrunnlaget.

4.4 Andre sumløse dekninger

Kommune- og fylkeskommuneforsikringer er ofte utformet slik at maskiner, inventar og løvsøre er medforsikret uten angivelse av separate forsikringssummer i forsikringsbeviset. I stedet er angitt i forsikringsvilkårene at innholdet i bygningen er forsikret med inntil samme sum som er angitt for bygningen.

Forholdet mellom bygningsverdiene og verdiene av innholdet baserer seg på gjennomsnittsbetraktninger, og man har kommet frem til at andelen av maskiner, inventar og løvsøre utgjør 25 % av bygningens forsikringssum, som dermed utgjør premieberegningssummen for maskiner, inventar og løvsøre.

For å komme frem til riktig utlikningsgrunnlag, benytter man en faktor på 1,25 på bygningens forsikringssum i de selskaper som opererer med sumløse dekninger for kommuner.

Tilsvarende skal også fullverdigrunnlaget for bygninger justeres med faktor 1,25 før naturskadepremien til kunden beregnes.

4.5 Byggeforsikringer, prosjektforsikringer og entreprenørforsikringer

Slike forsikringer tegnes normalt på all risk basis og dekker også brannskader. Naturskadepremie skal derfor beregnes.

4.5.1 Bygge – og montasjeprosjekt (enkeltprosjekt)

Disse forsikres som enkeltprosjekter, dvs. med forsikringstid angitt ved start- og ferdigstillestidspunkt. Premieberegning skal bare foretas for den del av prosjektet som er gjenstand for brannforsikring.

Naturskadepremien beregnes etter følgende formel:

$$\text{Kontraktssum}/2 \times \text{naturskadepremiesats} \times \text{kontraktstid(dager)}/365$$

4.5.2 Entreprenørforsikringer, bygmesterforsikringer o.l. (årsforsikring)

Dette er forsikringer for byggeprosjekter hvor hvert enkelt byggeprosjekt ikke registreres, men hvor totalpremien beregnes på grunnlag av entreprenørens årlige driftsinntekt.

Objekter som det ikke er mulig å få utlikning for via NP (jfr. Kap.2), trekkes ut av premieberegningssgrunnlaget før naturskadepremien beregnes. I slike tilfeller må det foretas en oppdeling mellom premieutløsende og ikke-premieutløsende andeler av prosjektet.

4.6 Forsikring for PC, forbrukerelektronikk og salgs-/garantiforsikring for elektriske produkter

Dette er forsikringer, hvor premien ofte betales ved avtalens inngåelse for flere år av gangen (vanlig med 3 år). Forutsatt at forsikringen omfatter brannrisiko skal samme prinsipp som ved prosjektforsikringer benyttes, dvs. at naturskadepremien beregnes ved premiesats multiplisert med forsikringssum uavhengig av forsikringstiden (beregnes bare en gang selv om avtalen går over flere år).

Selskapene kan også velge å beregne årlig naturskadepremie dersom dette passer bedre i forhold til forsikringsløsning og datasystemer.

4.7 Forsikringsavtaler med deklarasjonsordning

Premien for naturskade beregnes forskuddsvis etter ordinære regler, og korrigeres i henhold til deklarasjonene ved forsikringsperiodens utløp. Som utlikningsgrunnlag angis deklarasjonsverdien.

4.8 Koassuranse

Reglene for koassuranse er nedfelt i Forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool § 5. I tillegg har NP bestemt følgende regler:

1. Hovedassurandøren krever inn hele premien for den koassurerte risiko
2. Hovedassurandøren melder inn hele forsikringssummen i sitt utlikningsgrunnlag til NP
3. Hovedassurandøren melder inn skader og gjør opp disse på vegne av de andre deltakerne i koassuransen

Det er ikke anledning til å melde inn enkeltvis, separate andeler av en koassuranse.

4.9 Loss limit

Loss limit-dekninger betyr at erstatningen er begrenset til et nærmere angitt beløp. Beløpsbegrensningen kan være lavere enn forsikringssummen.

Det skal beregnes naturskadepremie av risikoens totale forsikringssum. Forsikringssummen må gjenspeile den reelle, totale risiko.

Selskapet kan avregne inntil Loss limit-beløpet.

Kap.5 Utforming av forsikringsbevis

Etter Instruks for Norsk Naturskadepool (§ 11) skal naturskadepremien angis i forsikringsbeviset.

I premievarselet er det derimot ikke krav om at naturskadepremien skal spesifiseres.

Det er heller ikke noe krav om at premiesats og forsikringssum for naturskade skal angis i forsikringsbeviset.

Kap. 6 Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool

Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool angir hva medlemselskapene kan utlikne gjennom NP. Sammen med disse vilkårene gir naturskadeforsikringsloven rammen for hvordan naturskadene skal håndteres. Vilkår for avregning utarbeides og administreres av NP.